

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลสรุปการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ราชอง ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ราชอง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา

1.1.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร

1) ประชากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและด้านการจัดการเรียนการสอน

2) ประชากรที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ราชอง จำนวน 72 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 5 คน โดยเป็นผู้ประเมินหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 7 คน โดยเป็นผู้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร คือ นักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ราชอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 32 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) แบบประเมินหลักสูตร สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อประเมินความเหมาะสม และรายละเอียดของหลักสูตรท้องถิ่นก่อนนำไปทดลองใช้
- 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปทดลองใช้
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
- 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.3.1 นำหนังสือเชิญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ จากสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อพิจารณาเครื่องมือ
- 1.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 5 คน ในการประเมินหลักสูตร และจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 7 คน ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
- 1.3.3 ทดสอบก่อนการใช้หลักสูตรกับนักเรียน จำนวน 32 คน
- 1.3.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน รวมทั้งสังเกต และประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร
- 1.3.5 ทดสอบหลังการใช้หลักสูตร กับนักเรียน จำนวน 32 คน
- 1.3.6 สอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนหลังการใช้หลักสูตร
- 1.3.7 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านความเหมาะสม ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุง โดยใช้ค่าร้อยละ
- 1.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ในด้านความเหมาะสม ควรปรับปรุง และข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุง โดยใช้ค่าร้อยละ

1.4.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบค่าที่

1.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้เรียนหลังการใช้หลักสูตร โดยใช้ค่าเฉลี่ย

1.5 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1.5.1 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมทั้งในด้าน หลักการ จุดหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและการประเมินผล และแผนจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนในเรื่องของ ชื่อแผนจัดการเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรม การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้ทั้ง 5 แผน

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพาราสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5.3 นักเรียนที่ใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องเนื้อหาสาระมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และเห็นด้วยระดับมากในเรื่องเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และ ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา

2. อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง มีผลการวิจัยที่น่าสังเกต ดังนี้

2.1 หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา ซึ่งประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่นและด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ ทั้งนี้เพราะ

2.1.1 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบางพารา ในครั้งนี้มีกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเพื่อนำสภาพ

ปัญหา แนวโน้มการพัฒนาและสภาพที่อาจก่อให้เกิดปัญหา ขึ้นในอนาคต ดังเช่น ปัญหาการทิ้งฐานบ้านเกิดไปประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม การละทิ้งอาชีพของท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมากำหนดกรอบในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในลักษณะของการจัดทำเนื้อหาเพิ่มเติม และนำไปใช้จัดการเรียนรู้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องบางพารา เกิดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของอาชีพการทำสวนบางพาราในท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของปราชญ์ สังฆะตวรรธน์ (2546: 142) ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ และ อารัง บัวศรี (2542: 156-157) กล่าวว่าในการทำหลักสูตรให้ท้องถิ่นจะต้องศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูล สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนระดับเทคโนโลยี ขนบธรรมเนียมประเพณี ปัญหาสังคม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

2.1.2 มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 5 แผน อย่างเป็นระบบ โดยนำเอาโครงสร้างของเนื้อหาหลักสูตร และชั่วโมงที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้มาจัดทำแผนผังแนวคิด แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ชื่อเรื่อง สารการเรียนรู้ สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ วิธีการวัดผลและเครื่องมือวัดผล ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนโดยตรง และเมื่อผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ก็ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของรัชชชัย ชัยจิรฉายกุล (2546: 45) ที่ว่าองค์ความรู้ในสาขาวิชานั้นๆ จะเป็นผู้ออกและกำหนดรายละเอียดว่าผู้เรียนจะต้องเรียนอะไรบ้าง ในแต่ละระดับชั้นโดยผ่านทางผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ ช่างเรือ (2544) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาปะการังในท้องถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรท้องถิ่นและแผนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ โดยได้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรที่ได้จากการสัมภาษณ์ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการที่เกิดขึ้นในครอบครัว แล้วมาจัดทำ เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่าน และได้รับการยอมรับว่าเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

2.2 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการ

ใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจใน เรื่องยางพารา ตามเนื้อหาของหลักสูตรได้ คีขึ้น ทั้งนี้เพราะ

2.2.1 มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ใกล้ตัวผู้เรียนทำให้เข้าใจง่าย

2.2.2 มีสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและ กิจกรรม สะดวกในการจัดหาและนำไปใช้

2.2.3 มีใบความรู้ ที่มีความเหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เหมาะกับ ระดับชั้นเรียน และมีความชัดเจนของเนื้อหา

2.2.4 มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

2.2.5 มีการวัดผล และการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวัง ครอบคลุมเนื้อหา และปฏิบัติได้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน บุญญานาม (2544) ได้ทำการวิจัยการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องจังหวัดระยอง ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาวิธีการสร้างหลักสูตรตามกระบวนการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นของกรมวิชาการและของสจ๊วต อุทรานันท์ และ2) สังเคราะห์เป็นกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง จังหวัดระยอง สูงกว่าก่อนทดลองใช้หลักสูตร หลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จเพราะเป็นหลักสูตรที่ สร้างขึ้นจากท้องถิ่นที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ และเนื้อหาของหลักสูตรเป็นเรื่องที่มี ความสำคัญและใกล้ชิดกับนักเรียน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น งานวิจัยของ เทพฤทธิ์ จิตรจักร (2548) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี (งานเกษตร) สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เรื่องการขยายพันธุ์ต้นกล้วยพาราด้วย วิธีการติดตา ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีคะแนนแบบฝึกหัด คะแนนทักษะปฏิบัติงาน คะแนน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามที่หลักสูตรกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี แสงหิม (2545) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลังสำหรับ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และการฝึกทักษะผู้เรียน นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนฝึก ทักษะปฏิบัติและคะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

2.3 นักเรียนที่ใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา เห็นด้วยระดับมากในเรื่องเนื้อหา สาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และประโยชน์ที่นักเรียน

ได้รับการเรียนรู้ในหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร ทั้งนี้เพราะ

2.3.1 มีเนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว ที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.3.2 มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้ศึกษานอกสถานที่ในแหล่งเรียนรู้ โดยตรง ได้ฝึกปฏิบัติจริง เป็นที่สนใจ

2.3.3 ใช้วิทยากรเป็นคนในชุมชน สร้างความภาคภูมิใจให้ผู้เรียน และ มีวิทยากรหลายคน ดูแลการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด

2.3.4 ผู้เรียนมีความรู้เรื่องยางพารา ได้ฝึกทักษะการกรีดยางพาราสามารถใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพหรือหารายได้ระหว่างเรียน

สอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba, 1962 อ้างถึงในรัชชัย ชัยจิรฉายกุล 2546: 43-44) ที่ว่าการเลือกเนื้อหาที่มีความเหมาะสม สำคัญ สอดคล้องกับความเป็นจริงทางสังคม วัฒนธรรมเวลานั้น เป็นเนื้อหาที่นำไปสู่ความรู้ใหม่ เสริมความคิด เจตคติ และความสนใจที่พึงประสงค์ ตลอดจนนิสัยและทักษะที่เหมาะสม ปรับเข้ากับให้เข้ากับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในด้านต่างๆ เป็นที่น่าพอใจ และงานวิจัยของเพชรรัตน์ รัชมิสว่าง (2544) ซึ่งได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำรูป ผลการวิจัยพบว่า บุคคลในชุมชน วิทยากรท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ทุกคนเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรท้องถิ่น เพราะทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ดีใจประทับใจที่ได้เรียนรู้ในหลักสูตรท้องถิ่น และมีความสนใจอาชีพทำรูปในท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงที่บ้านได้

2.4 เครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นนั้นได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่นโดยตรง เมื่อผู้วิจัยนำหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ก็ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรท้องถิ่น ว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นสามารถนำไปใช้สอนในโรงเรียนได้

สอดคล้องกับกัญญา ลินทรต้นศิริกุล (2541: 48) กล่าวว่า การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยก่อนนำไปทดลองใช้ เป็นการพิจารณาความสอดคล้องในข้อคำถามกับคุณลักษณะหรือตัวแปรที่ต้องการวัด ตามที่นิยามไว้ว่าครอบคลุมหรือไม่ ถ้าเป็นเครื่องมือการวิจัยที่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถตรวจสอบได้จากแผนผังการสร้างข้อสอบ ว่าข้อคำถามสอดคล้องกับน้ำหนักที่กำหนดในแผนผังการสร้างข้อสอบหรือไม่ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในขั้นตอนนี้สามารถทำได้โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา

กล่าวโดยสรุปว่า จากผลการวิจัยครั้งนี้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยางพารา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถนำมาใช้สอนร่วมกับหลักสูตรแกนกลางได้ โดยไม่ทำให้จุดประสงค์ หรือเนื้อหา ของหลักสูตรแกนกลางเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องและเหมาะสม กับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนรู้ กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ระยอง หรือนำไปปรับ ใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน หรือใช้จัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอื่นๆ ที่มี สภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่คล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันได้ นอกจากนี้ยังสามารถบูรณาการกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในการส่งเสริมการ ทำโครงการวิทยาศาสตร์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของผู้เรียน ในโครงการยุววิจัยยางพารา ซึ่ง เป็นการร่วมกันสร้างนักวิจัยรุ่นเยาว์ และส่งเสริมการคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆ จากยางพารา อีกด้วย

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม เพิ่มพูนความรู้และทักษะ ซึ่งอาจจะทำได้โดยการฝึกอบรม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ต่างๆ หรือจัดกิจกรรมปลูกฝังเยาวชนในท้องถิ่น ลูกหลานเกษตรกรชาวสวนยางในท้องถิ่น ให้มี จิตสำนึกที่จะช่วยสืบสานอาชีพสวนยางพาราในท้องถิ่นต่อไป ซึ่งก็สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ผู้วิจัยที่ต้องการให้สถานศึกษาได้มีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติจริงในการดำรงชีวิตได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี โดยเฉพาะแขนงวิชาเกษตรนั้น ต้องใช้ความชำนาญและความอดทนในการ ปฏิบัติ ดังนั้นควรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงให้มากที่สุด และสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ตามความ เหมาะสมของแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้เพราะเป็นการสร้างความชำนาญ สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี โดยเฉพาะแขนงวิชาเกษตรนั้น ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในระหว่าง การปฏิบัติงานของผู้เรียนด้วย ครูและวิทยากรต้องอธิบายถึงวิธีการเตรียม ไร่ และการเก็บรักษาอุปกรณ์

ในการฝึกปฏิบัติให้ถูกต้อง รวมทั้งต้องสอดแทรกความมีวินัยให้ผู้เรียน ไม่ให้หยอกล้อ เล่นกันระหว่างปฏิบัติงาน เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

3.1.3 ครูและวิทยากรควรประสานงานกันล่วงหน้า เพื่อการเตรียมการสอน วัน เวลา สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมต่างๆ

3.1.4 ควรใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในรายวิชาและเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจในท้องถิ่น

3.2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในลักษณะอื่น ๆ ด้วย

3.2.3 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาศักยภาพของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และเพื่อการวางแผนในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป